

Rafał Orlewski – poeta, pisarz, nauczyciel, harcerz, członek Związku Literatów Polskich, Honorowy Obywatel Piotrkowa Trybunalskiego, dwukrotnie odznaczony Krzyżem za Zasługi dla ZHP, uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia RP, Patron Prywatnej Szkoły Podstawowej w Piotrkowie Trybunalskim.

Obok tej poezji nie można przejść obojętnie, tak wielki tkwi w niej potencjał wiary w zwycięstwo tego, co szlachetne, piękne, bez czego życie traci sens.

(Tadeusz Zawadowski)

U Orlewskiego wszystko było i jest poezją. Zostaną wiersze – klasycyzujące, ale pisane w bar-dzo ciepłych tonacjach i poruszające ogromną skalą wzruszeń, doznań i pragnień.

(Leszek Żuliński)

Obok czterech tradycyjnych żywiołów świata Orlewski wprowadził do swej poetyki dodatkową potęgę – miłość i wiedzę z tym żywiołem spór, czerpiąc z niego natchnienie i zdając się wyrażać żal, że drugiemu człowiekowi dał tak mało, choć dał całego siebie, że nie obdarzył go uczuciem na miarę kosmiczną.

(Eugeniusz Iwanicki)

Rafał Orlewski urodził się 2 stycznia 1934 roku w Przybyłowie, w powiecie łaskim. Do wybuchu II wojny światowej mieszkał z rodziną w Łodzi. Okupację niemiecką spędził w rodzinnej miejscowości, zaś w latach 1944-1945 przebywał na zesłaniu w obozie pracy we Francji. Tam rozpoczął naukę szkolną – po francusku. Zdał do klasy III, gdy w tym kraju skończyła się wojna. W połowie listopada 1945 roku rodzina wróciła do Polski, a przyszły poeta zaczął się uczyć w Szkole Podstawowej w Kolumnie, gdzie mieszkał przez 25 lat.

W roku 1971 przeprowadził się do Piotrkowa Trybunalskiego. Był cenionym nauczycielem w szkołach podstawowych oraz w technikum ekonomicznym będącym ostatnią placówką, w której siał ziarno wiedzy. Często w rozmowach z uczniami podkreślał to, co według niego było istotą nauczania:

Dla mnie prawdziwy nauczyciel to ktoś, kto nie tylko uczy, ale też wychowuje. Ponadto kocha dzieci i młodzież. Wymaga od uczniów i od siebie. Jest sprawiedliwy, konsekwentny i przy-jazny uczniom. I takim nauczycielem starałem się być.

Działal społecznie w harcerstwie, przyczynił się do rozwoju życia sportowego i artystycznego w okolicy: prowadził sekcję lekkoatletyczną LZS, był reżyserem i aktorem amatorskich zespołów artystycznych, grał w sztukach reżyserowanych w Kolumnie. Trzykrotnie zdobywał laury w konkursach recytatorskich, a później był wychowawcą wielu laureatów takich konkursów.

W ZHP służył czynnie ponad pół wieku. Zdobył wszystkie stopnie harcerskie. Uważał, że harcerz winien być reprezentantem najważniejszych cnót w świecie, w którym jedną już cnotą są wartości materialne. Do swych przyjaciół z hufca pisał:

*Trzy gwiazdy masz, harcerzu,
W darze po filaretach.
Spróbuj się z nimi mierzyć,
a z czwartą – alla stretta.
Pierwsza – OJCZYŻNA...*

*Druga – NAUKA...
Trzecia to CNOTA...*

*W tych trzech się nie zamyka
Sens służby aż do grobu –
Dopełni się lilijka,
Jeśli zostaniesz SOBĄ.*

Był laureatem wielu konkursów literackich na wiersze, prozę, fraszki, reportaże, przekłady z języków francuskiego i rosyjskiego oraz Nagrody Głównej w konkursie „Głosu Nauczycielskiego” na wydanie książki – za tom poezji „Miłość”. Publikował swe utwory literackie i publicystyczne w wielu czasopismach krajowych i zagranicznych, także w ponad stu książkach zbiorowych. Jego wiersze tłumaczone są na kilka języków obcych. Był też współtwórcą lub twórcą grup literackich w Łasku, Łodzi i Piotrkowie, m.in. grupy literackiej Grabia 59.

Motto życiowe Rafała Orlewskiego, harcerza-poety brzmiało:

Jeśli się chylić, to po garstkę ziemi, żeby mieć prawo stapać śmiało po niej.

W lutym 2016 roku został Patronem Prywatnej Szkoły Podstawowej. Niejednokrotnie brał udział w życiu szkoły, zaszczycając swą obecnością wiele uroczystości, a gdy zabrakło sił, był przy „swoich” dzieciach, często pisząc do nich listy. W jednym z nich napisał:

Praca i nauka w tej placówce jest zaszczytem dla wszystkich, którzy tworzą tę społeczność. Wspólny trud dorosłych i dzieci rodzi sukcesy, z których możecie być dumni. To jest także duma i radość dla mnie, obdarzonego przez Was zaszczytem patronowania tej szkole. A ten mój list to wyraz uznania dla Was. Brawo!

Był mentorem całej społeczności szkolnej. Wnosił w pracę uczniów i nauczycieli tę iskrę, którą czuł każdy, nawet nie będąc orłem. Był ciągłą inspiracją, pokazywał, że każdy człowiek jest wartością samą w sobie, że warto kroczyć ścieżką wiedzy, by sięgnąć gwiazd.

W wychowankach szkoły, której patronował, wzbudzał podziw i szacunek.

Okazywali to w corocznym świętowaniu Dnia Patrona, recytując jego utwory, wystawiając je na scenie czy tworząc ilustracje do wierszy.

Rafał Orlewski obok pięknej poezji dedykowanej dzieciom i młodzieży pozostawił po sobie również przesłanie dla swojego ukochanego miasta – Piotrkowa Trybunalskiego.

Przesłanie dla Piotrkowa Trybunalskiego

*Miasto moje, Grodzie Trybunalski
w koronie z siedmiu wieków -
niech kolejny wiek, nasz wiek
zajśnie nad twoim czołem,
niech wierzeje w twoim herbie
otwierają się na oścież,
kiedy brzask jak tłum napiera.*

*Pozdrawiam cię, miasto moje,
w kantacie starych murów,
w trenie Grobu Poległego Żołnierza,
w muzyce trudu,
w pieśni nowych budowli,
w tańcu najpiękniejszych dziewcząt.
Pokłon ci niosę
słowem wypalonym w buczynie,
pochylam tacę
ze słowem ciężkim w niedojrzałości
jak świeży owoc.
W chlebie i śpiewie,
w wielkim zdziwieniu dziecięcych oczu,
z którego rodzi się poezja –
bądź pozdrowiony, Grodzie Trybunalski,
miasto sprawdzenia i serca.*

Dożywszy 86 lat, zmarł Honorowy Obywatel Miasta, Patron Prywatnej Szkoły Podstawowej, a przede wszystkim – wspaniały człowiek.

Cześć Jego pamięci!

Rafał Orlewski (1934-2020)

Ku pamięci Rafała Orlewskiego

*Nie odchodzi się tak naprawdę
i zupełnie, bo mimo wszystko
zostaje się w czyjejs pamięci i w czyimś czekaniu*

Z głębokim smutkiem oraz w poczuciu ogromnej straty
przyjęliśmy wiadomość o śmierci
patrona naszej szkoły podstawowej

Rafała Orlewskiego

Rodzinie, Przyjaciołom, Mieszkańcom Piotrkowa Trybunalskiego
i Łasku, Społeczności Szkolnej oraz wszystkim tym,
których dotknęła Jego śmierć,
składamy szczerze wyrazy współczucia.

Magdalena Jakubiak, Dyrekcja Szkoły Podstawowej im. Rafała Orlewskiego,
Dyrekcja Prywatnego Liceum, Dyrekcja Przedszkola, Żłobka,
Klubiku Dziecięcego,
Grono Pedagogiczne,
Uczniowie oraz wszyscy pracownicy